

Zelfportret

Philip Akkerman: Mysterie

CV

Geboren: Vaassen, 1957

Opleiding: Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag (1976-1978); Ateliers '63 in Haarlem (1979-1981)

Maakt: schilderijen

Geïnspireerd door: Arthur Schopenhauer, Vincent van Gogh, Otto Dix. Alle oude meesters tussen Jan van Eyck en Rembrandt, behalve die twee.

Website:

philippakkerman.com

MEER ZIEN?

PHILIP AKKERMAN. TEKENINGEN
NOVEMBER 2014 T/M FEBRUARI 2015
Teylers Museum, Haarlem
WWW.TEYLMUSEUM.NL

DOOR SOPHIA ZÜRCHER

Philip Akkerman, foto: Willy Joly

"Ik heb nu zo'n 3600 zelfportretten geschilderd. Ik heb daar nooit voor gekozen; het onderwerp is mij overkomen. Op een dag stelde ik vast dat ik alleen nog maar zelfportretten maakte.

Of eigenlijk heb ik wel duizend redenen waarom ik zelfportretten schilder en iedere keer vertel ik een andere. Toen ik op de kunstacademie zat, experimenteerde ik heel veel; ik maakte foto's, tekeningen, schilderijen, sculpturen. Ik deed alles wat ik kon verzinnen. Dat vond ik leuk en je moet doen wat je leuk vindt. Maar op een dag wist ik het niet. Toen dacht ik; wat tekende ik toen ik veertien was en de kunstwereld nog helemaal niet kende? Zelfportretten. Je zou kunnen zeggen dat ik terugkeerde naar mezelf. Ik dacht dat ik dat een paar maanden zou doen, maar dat is meer dan dertig jaar geworden.

Ik denk niet na, voordat ik ga schilderen. Er komt een plannetje in mij op en dat ga ik uitvoeren. Kunst die niet intuïtief is, maar die uit verstandig handelen voortkomt, vind ik stuitend. Net zo stuitend als vriendelijkheid met voorbedachte rade.

Ik doe alles wat me te binnen schiet, alleen wel binnen één onderwerp. Er

zitten enorme verschillen tussen die schilderijen. Dat is niet omdat ik dat zo heb bedacht, maar omdat ik het luijkje van mijn onbewuste openzet en het laat opborrelen.

Ik geloof niet in vrije wil. Zoals een vogeltje moet fluiten, zo moet ik schilderen. Ik kan niet anders. Als ik *na afloop* naar mijn werk kijk, dan zeg ik: de kunst geeft de essentie van de mensheid weer. Planten, bakstenen en dieren kunnen niet nadenken over hun eigen bestaan. De mens is het enige wezen dat zichzelf kan zien, dat is de essentie van de mens. De mens stelt vast dat hij er is, ook de mens van 200.000 jaar geleden, en die denkt: wat is het voor iets krankzinnigs dat ik er ben? De kern van onszelf kunnen we niet kennen omdat dat een gebied is waar ons intellect niet bij kan. Je zult het nooit in woorden kunnen vatten. En dan gaat die mens spiralen tekenen of dansen. Door rituelen kun je omgaan met dat krankzinnige mysterie. Ze zeggen wel dat kunst filosofie is zonder woorden.

Ik schilder dus een zelfportret, maar ik schilder niet Philip Akkerman. Ik ben geen psycholoog, ik vind het totaal niet interessant wie ik ben. Dát ik er ben, dat vind ik schokkend. Dat is zo'n waanzinnig mysterie. Iedereen zou zich daar voortdurend van bewust moeten zijn, hoe ongelooflijk krankzinnig het is dat er iets is in plaats van niets. De mens kan, nee, moet, het bestaan overdenken. Dat is het zelfportret. En dat is de essentie van alle kunst. Hoeveel dieper kun je gaan?" **K**

"DE MENS DENKT: WAT IS HET VOOR IETS KRANKZINNIGS DAT IK ER BEN?"

Philip Akkerman nr. 29, 2010
50 x 43 cm, particuliere collectie, courtesy TORCH